

Sygn. akt VI Ga 55/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Beata Hass-Kloc (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2014r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z wniosku wierzyciela: M. G.

z udziałem uczestnika: (...) Sp. z o.o. w D.

o upoważnienie do zwołania NZW

na skutek apelacji uczestnika na postanowienie Sądu Rejonowego

w Rzeszowie XII Wydziału Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 26 listopada 2013 r., sygn. akt RZ.XII Ns Rej. KRS 18588/13/866

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie XII Wydziałowi Krajowego Rejestru Sądowego do ponownego rozpoznania pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 17 kwietnia 2014 r.

sygn. akt VI Ga 55/14

Wnioskodawca M. G. wniósł o upoważnienie do zwołania NZW (...) Sp. z .o. w D. oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania od uczestnika (...) Sp. z o.o.

W uzasadnieniu wniosku wskazał, iż jest udziałowcem spółki posiadającym ponad 48 % kapitału zakładowego spółki oraz, że w dniu 8.07.2013 r. skierował do Prezesa Zarządu H. K. żądanie zwołania NZW na dzień 6.08.2013 r. wskazując jednocześnie proponowany porządek obrad, które to jednak żądanie nie zostało uwzględnione. Zażądał także wyznaczenia Przewodniczącego zgromadzenia w osobie wnioskodawcy. W dalszej części uzasadnienia podniósł, iż spółka posiada zarząd wobec czego brak podstaw do przyjęcia stanowiska spółki jakoby mandat jedynego członka zarządu H. K. wygasł.

Zarządzeniem z dnia 21.10.2013 r. wezwano spółkę do stawiennictwa na rozprawie oraz złożenia odpowiedzi na wniosek w terminie 14 dni co zostało wysłane na adres spółki ujawniony w rejestrze i wobec jego nie podjęcia Sąd uznał je za prawidłowo doręczone.

W dniu 26.11.2013r Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie uwzględniające przedmiotowy wniosek w całości.

W uzasadnieniu powyższego Sąd I instancji podał, że (...) Sp. z o.o. wpisana jest do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem (...), a jej współnikiem jest m. in. M. G. który posiada 485 udziałów o łącznej wartości 24 250 zł. Kapitał zakładowy spółki wynosi 5 0000 zł. Jako Prezes Zarządu w rejestrze wpisany jest H. K. (dowód akta KRS(...)). W dniu 12.06.2013 r. M. G. zwrócił się do Prezesa Zarządu H. K. ,aby ten zwołał zgromadzenie współników z porządkiem obrad obejmującym podjęcie uchwał w sprawach: dotyczących rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania zarządu z działalności za rok obrotowy 2012, w przedmiocie podziału zysku lub pokrycia straty, udzielenia absolutorium Prezesowi Zarządu H. K. z wykonania obowiązków w roku obrotowym 2012, w przedmiocie odwołania i powołania zarządu. Powyższe pismo z dnia 12.06.2013 r. zostało wysłane na adres inny, niż podany w rejestrze, a to „H. K. (...) Sp. z o.o. ul. (...), K.” i zostało odebrane przez osobę upoważnioną do odbioru pism w imieniu spółki potwierdzająca odbiór w dniu 14.06.2013 r. pieczętą firmową spółki. W odpowiedzi na pismo z 12.06.2013 r. H. K. w piśmie z dnia 13.06.2013 r. wskazał, iż nie jest członkiem zarządu, a to w związku z treścią uchwały nr 1 z dnia 5.06.2008 r. zmieniającej treść § 8 ustęp 5 umowy spółki zgodnie z którym kadencja zarządu upłynęła dnia 31.12.2012 r.

Pismem z dnia 3.07.2013 r. M. G. ponownie zwrócił się do zarządu spółki o zwołanie na dzień 6.08.2013 r. zgromadzenia współników z porządkiem obrad jak w analogicznym piśmie z dnia 12.06.2013 r. Pismo adresowane na K. ul. (...) zostało odebrane przez osobę upoważnioną do odbioru pism posługującą się pieczętą firmową spółki.

W dniu 5.06.2008 r. podjęta została uchwała przez NZW spółki o przyjęciu nowego tekstu umowy spółki. W § 8 pkt. 5 umowy przyjęte brzmienie : „Kadencja zarządu wynosi 5 lat. Kadencja obecnie urzędującego zarządu upływa z dniem 31.12.2012 r.” Powyższa zmiana wpisana została do rejestru postanowieniem sądu z dnia 26.06.2008 r.

W rozważaniach prawnych Sąd Rejonowy zauważył, że zarzuty podniesione przez pełn. uczestnika w toku rozprawy dotyczące kwestii braku zarządu po stronie uczestnika, a co za tym idzie bezskuteczność wezwań kierowanych przez wnioskodawcę do spółki o zwołanie NZW nie są zasadne. Podniósł, że pierwotna umowa spółki nie stanowiła o okresie kadencji na który powoływany jest członek zarządu. Wobec powyższego współnicy rok rocznie powoływali na Prezesa Zarządu H. K.. W dniu 17.03.2008 r. przy okazji zwyczajnego zgromadzenia współników mającego za przedmiot rozpatrzenie i zatwierdzenie dokumentów finansowych za rok 2007 powierzono po raz kolejny pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu na kolejny rok H. K. (uchwała nr (...), k252). W dniu 5.06.2008 r. jak wskazano w ustalonym stanie faktycznym NZW podjęło decyzję o zmianie umowy spółki polegającej na wydłużeniu kadencji. Jednocześnie NZW odniosło się do biegnącej aktualnie kadencji Prezesa Zarządu H. K. dokonując jej wydłużenia do dnia 31.12.2012 r.

Z postanowienia § 8 pkt. 5 umowy wynika w sposób nie budzący wątpliwości, iż przedmiotem regulacji umowy jest kwestia „kadencji”, a nie „mandatu” członka zarządu. Oczywiście, jest że pojęcia te należy rozróżnić. Kadencja jest to okres przez który dana osoba sprawuje funkcję członka zarządu, natomiast mandat to uprawnienie do działania w imieniu spółki. Okresy te nie muszą się pokrywać i najczęściej , o ile umowa spółki nie stanowi inaczej nie pokrywają się. Skoro kadencja zarządu została przedłużona do 31.12.2012 r. oznacza to ,iż rok 2012 stanowił ostatni rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu o czym mowa w art. 202 § 2 ksh. Ponieważ umowa nie stanowi inaczej mandat takiego członka zarządu wygasł z dniem odbycia zgromadzenia współników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu. Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że takie zatwierdzenie nie nastąpiło, a co za tym idzie należało przyjąć ,że H. K. nadal wykonuje mandat członka zarządu wobec czego wezwania kierowane przez współnika M. G. były w pełni skuteczne w świetle art. 236 § 1 ksh. Zdaniem Sądu Rejonowego nie uprawnionym byłoby nadawanie brzmieniu § 8 ustęp 5 umowy innego znaczenia ,niż to wynikało to bezpośrednio z jego treści. Oczywiście jest ,że do postanowień umowy spółki należy stosować art.65 § 2 kc w zw. z art. 2 ksh który stanowi, iż należy badać jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu, nie może to jednak prowadzić do wykładni umowy sprzecznej z jej wyraźną treścią.

W ocenie tego Sądu nie może to prowadzić do sytuacji w której pojęcia używane przez kodeks spółek handlowych w sposób precyzyjny i jednoznaczny będą interpretowane odmiennie w sposób właściwy dla innych pojęć („kadencja” i „mandat”). Następnie Sąd Rejonowy stwierdził ,że zgodnie z art. 236 i 237 kodeksu spółek handlowych przesłanką wystąpienia do sądu rejestrowego z wnioskiem o upoważnienia do zwołania NZW są :reprezentowanie 10% kapitału zakładowego spółki, zwrócenie się na piśmie do zarządu o zwołanie takiego zgromadzenia, brak zwołania zgromadzenia w terminie 2 tygodni od dnia przedstawienia stosownego żądania. To ostatnie winno być rozumiane jako podjęcie przez zarząd czynności o których mowa w art.238 § 1 ksh tj. wysłanie wspólnikom stosownych zawiadomień. Odnosząc się do kwestii legitymacji czynnej wnioskodawcy to bezspornym jest, zdaniem Sądu Rejonowego, iż posiada ponad 10 % udziałów w kapitale zakładowym spółki. Nie ulega wątpliwości, iż zarząd spółki został pisemnie wezwany do zwołania NZW i to zarówno pismem z dnia 12.06.2013 r. jak i 3.07.2013 r. pisma te zostały bowiem doręczone spółce która potwierdziła odbiór obu pism. Bez znaczenia pozostaje, iż pisma nie były kierowane na adres podany w rejestrze, albowiem istotnym jest by dotarły do wiadomości zarządu spółki. Bezspornym również w sprawie jest, że do zwołania zgromadzenia w terminie przewidzianym w art.237 § 1 ksh nie doszło. Z powyższego wynika, iż zostały spełnione wszelkie przesłanki które pozwalały sądowi na upoważnienie wnioskodawcy do zwołania NZW zgodnie z art. 237 § 1 ksh. Godzi się wspomnieć, iż upoważnienie do zwołania mimo spełnienia w/w przesłanek należy do tzw. dyskrecjonalnej władzy Sądu. Oznacza to ustawodawca pozostawia sądowi swobodę w zakresie oceny faktycznej potrzeby zwołania zgromadzenia. Może bowiem zdarzyć się tak iż mimo spełnienia w/w przesłanek Sąd dojdzie do przekonania o braku konieczności zwołania NZW. Tak może być w szczególności gdy wspólnik występujący z żądaniem usiłuje blokować działalność spółki, szantażować zarząd czy też żąda podjęcia uchwał w sprawach które zostały już rozstrzygnięte uchwałą wspólników. Trzeba też pamiętać, iż zwołanie zgromadzenia wspólników może być kosztowne wobec czego przedmiot zgromadzenia należy uznać za istotny z punktu widzenia nie tylko wspólnika ale i spółki. Biorąc pod uwagę treść żądania wnioskodawcy przedmiot obrad uznać należy za zgodny z interesem spółki, będący wypełnieniem kodeksowego nakazu podjęcia uchwał o których mowa art. 231 § 2 ksh i zmierzający do jej prawidłowego funkcjonowania poprzez ewentualne podjęcie uchwał o odwołaniu i powołaniu zarządu. Trudno dopatrywać się w tak sformułowanym porządku obrad działań które byłyby sprzeczne z interesem spółki i stwierdzić należy, iż mają one charakter pro spółkowy wobec czego, zdaniem Sądu Rejonowego wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Powyższe postanowienie zostało w całości zaskarżone apelacją przez uczestnika.

Zarzucił mu naruszenie dokonanie błędnych ustaleń faktycznych nie mających odzwierciedlenia w materiale dowodowym sprawy oraz dokonania ustaleń faktycznych sprzecznych z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie; naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 kpc polegające na braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w sprawie oraz art. 207 kpc w związku z art. 217 kpc poprzez oddalenie wszystkich wniosków dowodowych zgłoszonych przez uczestnika w trakcie toczącego się postępowania mimo braku podstaw do ich oddalenia , przy jednoczesnym uwzględnieniu wszystkich wniosków dowodowych wnioskodawcy; naruszenie przepisów postępowania tj. art. 214 kpc z uwagi na fakt nie odroczenia rozprawy celem skierowania do zarządu Spółki wezwania do złożenia oświadczenia określonego w art. 237 ksh i udzielenie wnioskodawcy upoważnienia do zwołania zgromadzenia wspólników Spółki pomimo braku wezwania zarządu Spółki do złożenia oświadczenia; naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 236 i art. 237 ksh i udzielenie wnioskodawcy upoważnienie do zwołania zgromadzenia wspólników w sprawach objętych kompetencją Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników oraz art.231 ksh poprzez przyjęcie ,że sprawy tam wskazane przynależą do kompetencji Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników , gdy tymczasem należą one do kompetencji Zwyczajnego Wspólników.

Opierając się na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku w całości; względnie o jego uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji oraz dopuszczenie dowodów w postępowaniu apelacyjnym i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego od wnioskodawcy na swoją rzecz.

W obszernym uzasadnieniu złożonej apelacji uczestnik podał ,że pismo wnioskodawcy z dnia 12.06.2013r nie zawierało proponowanego terminu zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników. Ponadto jego zdaniem zarówno w/w pismo jak i pismo wnioskodawcy z dnia 3.07.2013r nie zawierało żądania zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, a poza tym zawarty tam porządek obrad pokrywał się z ustawowo określonym porządkiem obrad Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników.

Ponadto pismo z daty 3.07.2013r można uznać za skutecznie doręczone najwcześniej w dniu 9.07.2013r co powoduje brak zachowania terminu określonego w art. 236 zdanie drugie ksh gdyż zaproponowany w tymże piśmie termin zgromadzenia to dzień 6.08.2013r.

Następnie skarżący zarzucił ,iż termin dla złożenia oświadczenia na wezwanie skierowane przez Sąd do Zarządu spółki , biorąc pod uwagę dwukrotną awizację upływał dopiero w dniu 28.11.2013r , a więc po dniu

w którym odbyła się rozprawa przed Sądem Rejonowym. Pomimo tych okoliczności Sąd Rejonowy nie dopuścił żadnych dowodów oferowanych przez

uczestnika. Zdaniem apelującego Sąd I instancji dopuścił się naruszenia art. 237 ksh gdyż nie sąd ten zaniechał wezwania zarządu do złożenia oświadczenia zarówno przed rozprawą jak i na rozprawie.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Apelacja uczestnika zasługuje na uwzględnienie o ile wnosi o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Oceniając zarzuty apelacji należy wyjść od tego ,że na podstawie art. 236 ksh wspólnik lub wspólnicy reprezentujący co najmniej jedną dziesiątą kapitału zakładowego mogą żądać zwołania wyłącznie nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników. Żądanie takie na piśmie składa się do zarządu najpóźniej na miesiąc przed proponowanym terminem zgromadzenia wspólników. Żądanie zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników powinno zawierać uzasadnienie żądania , co najmniej poprzez określenie proponowanego porządku obrad.

W tym miejscu należy zauważyć ,że zgromadzenia wspólników zwołuje się poza przypadkami -gdy obowiązek zwołania wynika ustawy bądź umowy spółki -gdy organy lub osoby uprawnione do zwołania uznają to za wskazane. Zwołanie zgromadzenia będzie wskazane gdy sprawa nie nadaje się do rozstrzygnięcia bez odbycia zgromadzenia (art. 227par 2 ksh), a także wówczas gdy dana sprawa przekracza zakres zwykłych czynności spółki co do których istnieje obawa ,że gdyby były poddane pod rozstrzygnięcie zgromadzenia wspólników wynik byłby otwarty; zgromadzenie należy zwołać jeżeli wymaga tego waga sprawy wymagająca rozpatrzenia. Jeśli chodzi o nadzwyczajne zgromadzenie wspólników to przedmiot obrad może być dowolny również, albo zwłaszcza może dotyczyć kwestii objętych dyspozycją art. 231 par 2 ksh – które nie zostały rozstrzygnięte na zwyczajnym zgromadzeniu wspólników . W innym przypadku oznaczałoby to, że z podjęciem uchwał w sprawie zysku ,albo pokrycia strat bądź udzielenia absolutorium za dany rok obrotowy należy czekać do zamknięcia następnego roku obrotowego. Obligatoryjne jest odbywające się raz w roku zgromadzenie zwyczajne które uchwała zamknięcie roczne decyduje o podziale zysku albo pokryciu strat oraz udziela absolutorium ; wszystkie inne zgromadzenia wspólników są w powyższym rozumieniu fakultatywne.

Jednakże ,aby dokonywać oceny powyższych okoliczności w niniejszym postępowaniu należy przede wszystkim podnieść ,że Sąd działa tu na podstawie art. 237 ksh. W myśl tego przepisu Sąd powinien przed wydaniem postanowienia wezwać zarząd o złożenie oświadczenia (ustnego lub pisemnego) wyznaczając odpowiedni termin. Sąd nie jest jednak związany treścią oświadczenia , ani w ogóle samym faktem jego złożenia , albo odmowy jego złożenia. Przepisy ksh nie wskazują czego dokładnie ma dotyczyć oświadczenie zarządu , nie ma jednak wątpliwości co do tego ,że oświadczenie powinno odnosić się do wniosku wspólnika lub wspólników i wskazywać , dlaczego zarząd nie zrealizował żądania zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia. Należycie uzasadnione oświadczenie zarządu może mieć jedynie wpływ na wydane przez sąd

postanowienie. Co prawda Sąd ma swobodę oceny okoliczności uzasadniających ewentualne zwołanie zgromadzenia lecz jeżeli takie oświadczenie zarządu będzie przekonywujące, Sąd może nie upoważnić do zwołania zgromadzenia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że Sąd Rejonowy co prawda wezwał zarząd w/w spółki (wbrew zarzutom apelacji) do złożenia oświadczenia w zakresie wniosku M. G. , lecz mimo zakreślenia 14- dniowego terminu do wykonania tego uprawnienia nie uwzględnił tego, że termin ten w dniu wydania zaskarżonego postanowienia jeszcze nie upłynął.

Z akt sprawy wynika, że termin ten kończył się dopiero w dniu 28.11.2013r (k- 454). Na rozprawie w dniu 26.11.2013r był co prawda obecny pełnomocnik uczestnika lecz z jego oświadczenia wówczas złożonego wynika, że o rozprawie dowiedział się przypadkowo i wnosił o odroczenie rozprawy z uwagi na niemożność stawienia się „domniemanego Członka Zarządu” , przedstawiając stosowne zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza sądowego (k- 457- 459); jednocześnie wnosił o jego przesłuchanie.

Sąd Rejonowy powyższego wniosku nie uwzględnił czym naruszył art. 237 ksh oraz art. 207 kpc i 217 kpc poprzez uniemożliwienie zarządowi złożenia oświadczenia o jakim ten przepis ksh mówi i tym samym naruszył jego prawo do obrony.

W ocenie Sądu Okręgowego te zarzuty apelacji , które dotyczyły naruszenia w/w przepisów zasługiwały na uwzględnienie i z tych powodów zaskarżone postanowienie uchylono i sprawę przekazano temu Sądowi do ponownego rozpoznania na podstawie art. 386 par 4 kpc w zw. z art. 13 par 2 kpc.

Przy ponownym rozpoznaniu Sąd Rejonowy ponownie wezwie zarząd do złożenia oświadczenia o jakim stanowi art. 237 ksh uwzględniając jednocześnie termin jaki mu wyznaczy i weźmie je pod uwagę (jeżeli zostanie złożone) jak również wyżej wskazane rozważania na tle art. 236 ksh i art. 231 ksh i wyda ostateczne orzeczenie.

Wobec takiego orzeczenia Sąd Okręgowy uznał, że odnoszenie się do pozostałych zarzutów apelacji na tym etapie postępowania byłoby przedwczesne.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o treść art. 108 par. 2 kpc w zw. z art. 13 par 2 kpc.